

УНИШТАВАЊЕ НЕЕКСПЛОДИРАНИХ УБОЈНИХ СРЕДСТАВА У СКЛАДИШТУ „ПАРАЋИНСКЕ УТРИНЕ“

Поново је потврђено да у складишту није било ни хемијске ни радиоактивне муниције и да не постоји опасност од токсина који би нарушавали здравствену безбедност мештана овог краја

У Параћину је недавно одржан састанак представника Министарства одбране, Генералштаба Војске Србије и локалне самоуправе на коме су презентовани достигнути степен реализације радова на уништавању неексплодираних убојних средстава у складишту „Параћинске утрине“ и активности у наредном периоду. Састанку су присуствовали пуковник Лука Грбовић (Управа МО за одбрамбене технологије), потпуковник Расим Цириковић (ГШ ВС), потпуковник Срећко Гавриловић (Управа за одбрану РС), руководилац радова на уништавању неексплодираних убојних средстава потпуковник Милорад Кузмановић, заменик председника општине Параћин Бојан Вељковић, председник Скупштине општине Параћин Предраг Тонковић, начелник Општинског штаба цивилне заштите Момчило Вучковић и експерт за неексплодираних средстава UNDP Брет Данинг, те представници медија.

Специјализоване снаге МО и ВС формиране су пре годину дана да би санирале терен, односно претражиле, пронашле, обележиле и уништиле неексплодираних убојних средстава. Више од 400 инжењераца, пиротехничара, санитетских радника и војних полицајаца у протеклом периоду очистило је аутопут Параћин–Ђуприја, рашчистило прилазне путеве до центра експлозије, очистило трасу далековода, прегледало и очистило све локалне путеве, створило услове за изношење преосталих убојних средстава из складишта, дубински и површински претражило обрадиве површине, те обезбедило тај простор. Током извођења санационих радова, установљено је да је зона разлетања неексплодираних убојних средстава радијуса 1.600 метара од центра експлозије, те да површина зоне разлетања износи 800 хектара и да се на њој налази више од 97 посто неексплодираних убојних средстава.

Према речима потпуковника Расима Цириковића, до октобра је површински претражено око 500 хектара обрадивих и 290 хектара шумских површина, то јест 98,75 посто од укупне површине зоне претраге. Метал детекторима дубински је испитано 95,8 хектара обрадивих површина, које су већ претходно површински претражене, и том приликом пронађен је 141 комад неексплодираних убојних средстава. Укупно је пронађено 40.588 комада неексплодираних убојних средстава, уништено је на лицу места 28.643, а обележено је и припремљено за уништавање 11.945. Поред санационих радова, пописана су убојна средства из складишта, урађени су контролни технички прегледи на херметизованим и нехерметизованим узорцима убојних средстава, а 2.574 тона убојних средстава премештено је на друге локације.

У наредном промениће се концепција рада војних пиротехничара и то не по интензитету експлозија, већ пре свега, по времену уништавања неексплодираних убојних средстава. Према речима потпуковника Милорада Кузмановића, убојна средства уништavana су до сада једном дневно (сваког дана у 14 часова), а убудуће ће то радити детонацијама сваког радног дана од 8 до 16 часова. До промене је дошло зато што се упоредо са приближавањем пиротехничара епицентру експлозије (круг складишта), повећава и број неексплодираних убојних средстава.

ПРОФЕСИОНАЛИЗАМ ПИРОТЕХНИЧАРА

Састанку у Параћину присуствовао је и експерт за неексплодираних средстава UNDP Брет Данинг, представник организације која је санацију последица експлозије у Параћину помогла са опремом и потребним софтвером.

Обраћајући се представницима медија у Параћину Брет Данинг је нагласио: „Људи из Војске су у Параћину урадили велики и добар посао. Био сам са пиротехничарима широм света, али сам веома импресиониран показаним професионализмом пиротехничара Војске Србије и њиховим техничким знањем, које је боље него у многим западним земљама. Светска искуства говоре да се грешке најчешће дешавају у раној фази чишћења, а до тога у Параћину није дошло. Грађани морају да знају да су ови људи ризиковали своје животе, како би они били безбедни“.

Јавност је информисана да радним данима неће бити дозвољено приближавање становништва рејону Карађорђевог брда, испаша стоке или обрађивање земљишта. Безбедносне мере су неопходне, како би пиротехничари Војске Србије на миру завршили започети посао и како мештани Параћина и околних села не би били доведени у опасност.

И на овом састанку је потврђено да експлозија није изазвана намерно и да Војска не довози муницију са других места како би је уништвала у параћинском складишту. Такође, у складишту није било ни хемијске ни радиоактивне муниције, па не постоји опасност од токсина који би нарушавали здравствену безбедност мештана овог краја.

3. МИЛАДИНОВИЋ

